

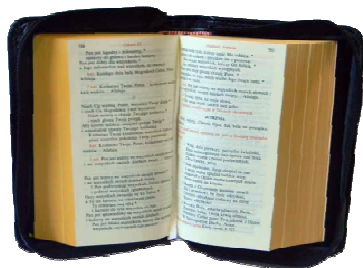
ks. Grzegorz Siedlarz SCJ
 Michał Chodkowski

PODSTAWOWE WIADOMOŚCI DOTYCZĄCE KSIĄG LITURGICZNYCH

Księgi liturgiczne – dokumenty zawierające teksty i przepisy odnoszące się do obrzędów Kościoła, zatwierdzonych przez Stolicę Apostolską. W księgach liturgicznych zawarte są też objaśnienia dotyczące poszczególnych obrzędów. Księgi liturgiczne w wydaniu „wzorcowym” (*editio tipica*) wydaje tylko Stolica Apostolska (Święta Kongregacja do spraw Świętych Obrzędów). Nikomu nie wolno wydać żadnej księgi liturgicznej, która by nie była uzgodniona ze wzorcem.

LEKCYONARZ		<p>Lekcjonarz zawiera fragmenty Pisma Świętego używane podczas każdej Liturgii Słowa. Dzieli się na 7 tomów: I – Adwent i Okres Bożego Narodzenia, II – Wielki Post i Okres Wielkanocny, III, IV, V – teksty na Okres Zwykły, VI – czytania o świętych, VII – teksty na Msze wotywnie, o zmarłych, pogrzebowe, przy udzielaniu sakramentów.</p> <p>Czytania w lekcjonarzu podzielone są na cykle: niedziele i święta są w cyklu trzyletnim, a dni powszednie w cyklu dwuletnim.</p>
MSZAŁ RZYMSKI		<p>Mszał Rzymski to największa z ksiąg liturgicznych. Zawiera przepisy oraz teksty zmienne (formularze, prefacje) i stałe (modlitwy) na każdy okres liturgiczny, potrzebne do odprawiania Mszy Świętej.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">EWANGELIARZ</p>		<p>Ewangeliarz to duża, ozdobna księga zawierająca wyłącznie teksty Ewangelii odczytywane podczas liturgii. Używany zwłaszcza podczas uroczystych Mszy Świętych (jest wnoszony w procesji wejścia i do momentu odczytania Ewangelii spoczywa na ołtarzu).</p>								
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">AGENDA</p>		<p>Agenda zawiera modlitwy, teksty nabożeństw oraz błogosławieństw różnych przedmiotów, miejsc i osób.</p>								
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">OBRZĘDY I RYTUAŁY</p>		<p>Rytuały i obrzędy zawierają teksty oraz przepisy dotyczące sprawowania sakramentów i sakramentaliów (np. sakrament chorych, egzorcyzmy, obrzędy: pogrzebu, chrztu, pokuty, błogosławieństw).</p>								
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">KALENDARZ LITURGICZNY</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="384 1514 440 1581">4 I SO</td> <td data-bbox="440 1514 715 1581"> <p>4 stycznia przed Objawieniem Pańskim Msza Święta i Liturgia Godzin z dnia, Nieszpory z niedzielą. Prefacja o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. 1C: 1 J 3, 7-10; PS: Ps 98, 1, 7-8, 9, Ref.: <i>Ziemia ujrzała swego Zbawiciela</i>; AKL: Hbr 1, 1-2; EW: J 1, 35-42</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 1581 440 1711">5 I ND</td> <td data-bbox="440 1581 715 1711"> <p>II NIEDZIELA PO NARODZENIU PAŃSKIM Msza Święta i Liturgia Godzin z niedzieli, Nieszpory z Uroczystości Objawienia Pańskiego. Odmawia się <i>Chwała i Wierzę</i>. Prefacja o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. W modlitwie eucharystycznej 1-3 wspomnienie tajemnicy dnia. 1C: Syr 24, 1-2, 8-12; PS: Ps 147, 12-13, 14-15, 19-20, Ref.: <i>Słowo Wcielone wśród nas zamieszkało</i>, lub <i>Alleluja</i>; ZC: Ef 1, 3-6, 15-18; AKL: por. 1 Tm 3, 16; EW Dłuższa: J 1, 1-18 lub <i>Krótsza:</i> J 1, 1-5, 9-14</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 1711 440 1841">6 I PN</td> <td data-bbox="440 1711 715 1841"> <p>UROCZYSTOŚĆ OBJAWIENIA PAŃSKIEGO Msza Święta i Liturgia Godzin z uroczystości. Odmawia się <i>Chwała i Wierzę</i>. Prefacja własna - nr 6. W modlitwie eucharystycznej 1-3 wspomnienie tajemnicy dnia. Uroczyste błogosławieństwo. 1C: Iz 60, 1-6; PS: Ps 72, 1-2, 7-8, 10-11, 12-13, Ref.: <i>Uwielbiam Pana wszystkie ludy ziemi</i>; ZC: Ef 3, 2, 3a; 5-6; AKL: Mt 2, 3; EW: Mt 2, 1-12. <i>Przypomnienie o modlitwowej i materialnej pomocy misjonarzom. Błogosławieństwo kadzidła i kredy.</i></p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="384 1841 440 1995">7 I WT</td> <td data-bbox="440 1841 715 1995"> <p>7 stycznia po Objawieniu Pańskim Msza Święta i Liturgia Godzin z dnia. Prefacja o Objawieniu Pańskim - nr 6 lub o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. 1C: 1 J 3, 22 - 4, 6; PS: Ps 2, 7-8, 10-11, Ref.: <i>Dam Ci narody w Twoje posiadanie</i>; AKL: Mt 4, 23; EW: Mt 4, 12-17, 23-25 Wspomnienie słowne Św. Rajmunda z Penyafor, prezbitera - kolor szat: biały. Msza Święta i Liturgia Godzin ze wspomnienia. Prefacja o świętych pasterzach - nr 73.</p> </td> </tr> </table>	4 I SO	<p>4 stycznia przed Objawieniem Pańskim Msza Święta i Liturgia Godzin z dnia, Nieszpory z niedzielą. Prefacja o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. 1C: 1 J 3, 7-10; PS: Ps 98, 1, 7-8, 9, Ref.: <i>Ziemia ujrzała swego Zbawiciela</i>; AKL: Hbr 1, 1-2; EW: J 1, 35-42</p>	5 I ND	<p>II NIEDZIELA PO NARODZENIU PAŃSKIM Msza Święta i Liturgia Godzin z niedzieli, Nieszpory z Uroczystości Objawienia Pańskiego. Odmawia się <i>Chwała i Wierzę</i>. Prefacja o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. W modlitwie eucharystycznej 1-3 wspomnienie tajemnicy dnia. 1C: Syr 24, 1-2, 8-12; PS: Ps 147, 12-13, 14-15, 19-20, Ref.: <i>Słowo Wcielone wśród nas zamieszkało</i>, lub <i>Alleluja</i>; ZC: Ef 1, 3-6, 15-18; AKL: por. 1 Tm 3, 16; EW Dłuższa: J 1, 1-18 lub <i>Krótsza:</i> J 1, 1-5, 9-14</p>	6 I PN	<p>UROCZYSTOŚĆ OBJAWIENIA PAŃSKIEGO Msza Święta i Liturgia Godzin z uroczystości. Odmawia się <i>Chwała i Wierzę</i>. Prefacja własna - nr 6. W modlitwie eucharystycznej 1-3 wspomnienie tajemnicy dnia. Uroczyste błogosławieństwo. 1C: Iz 60, 1-6; PS: Ps 72, 1-2, 7-8, 10-11, 12-13, Ref.: <i>Uwielbiam Pana wszystkie ludy ziemi</i>; ZC: Ef 3, 2, 3a; 5-6; AKL: Mt 2, 3; EW: Mt 2, 1-12. <i>Przypomnienie o modlitwowej i materialnej pomocy misjonarzom. Błogosławieństwo kadzidła i kredy.</i></p>	7 I WT	<p>7 stycznia po Objawieniu Pańskim Msza Święta i Liturgia Godzin z dnia. Prefacja o Objawieniu Pańskim - nr 6 lub o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. 1C: 1 J 3, 22 - 4, 6; PS: Ps 2, 7-8, 10-11, Ref.: <i>Dam Ci narody w Twoje posiadanie</i>; AKL: Mt 4, 23; EW: Mt 4, 12-17, 23-25 Wspomnienie słowne Św. Rajmunda z Penyafor, prezbitera - kolor szat: biały. Msza Święta i Liturgia Godzin ze wspomnienia. Prefacja o świętych pasterzach - nr 73.</p>	<p>Kalendarz liturgiczny zawiera rozkład roku liturgicznego ze szczegółowymi przepisami oraz zaleceniami (czytania, formularz Mszy) na każdy dzień. Jest wydawany odrębnie dla każdej diecezji.</p> <p style="text-align: center;">Nie jest to księga liturgiczna w ścisłym znaczeniu!</p>
4 I SO	<p>4 stycznia przed Objawieniem Pańskim Msza Święta i Liturgia Godzin z dnia, Nieszpory z niedzielą. Prefacja o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. 1C: 1 J 3, 7-10; PS: Ps 98, 1, 7-8, 9, Ref.: <i>Ziemia ujrzała swego Zbawiciela</i>; AKL: Hbr 1, 1-2; EW: J 1, 35-42</p>									
5 I ND	<p>II NIEDZIELA PO NARODZENIU PAŃSKIM Msza Święta i Liturgia Godzin z niedzieli, Nieszpory z Uroczystości Objawienia Pańskiego. Odmawia się <i>Chwała i Wierzę</i>. Prefacja o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. W modlitwie eucharystycznej 1-3 wspomnienie tajemnicy dnia. 1C: Syr 24, 1-2, 8-12; PS: Ps 147, 12-13, 14-15, 19-20, Ref.: <i>Słowo Wcielone wśród nas zamieszkało</i>, lub <i>Alleluja</i>; ZC: Ef 1, 3-6, 15-18; AKL: por. 1 Tm 3, 16; EW Dłuższa: J 1, 1-18 lub <i>Krótsza:</i> J 1, 1-5, 9-14</p>									
6 I PN	<p>UROCZYSTOŚĆ OBJAWIENIA PAŃSKIEGO Msza Święta i Liturgia Godzin z uroczystości. Odmawia się <i>Chwała i Wierzę</i>. Prefacja własna - nr 6. W modlitwie eucharystycznej 1-3 wspomnienie tajemnicy dnia. Uroczyste błogosławieństwo. 1C: Iz 60, 1-6; PS: Ps 72, 1-2, 7-8, 10-11, 12-13, Ref.: <i>Uwielbiam Pana wszystkie ludy ziemi</i>; ZC: Ef 3, 2, 3a; 5-6; AKL: Mt 2, 3; EW: Mt 2, 1-12. <i>Przypomnienie o modlitwowej i materialnej pomocy misjonarzom. Błogosławieństwo kadzidła i kredy.</i></p>									
7 I WT	<p>7 stycznia po Objawieniu Pańskim Msza Święta i Liturgia Godzin z dnia. Prefacja o Objawieniu Pańskim - nr 6 lub o Narodzeniu Pańskim - nr 3-5. 1C: 1 J 3, 22 - 4, 6; PS: Ps 2, 7-8, 10-11, Ref.: <i>Dam Ci narody w Twoje posiadanie</i>; AKL: Mt 4, 23; EW: Mt 4, 12-17, 23-25 Wspomnienie słowne Św. Rajmunda z Penyafor, prezbitera - kolor szat: biały. Msza Święta i Liturgia Godzin ze wspomnienia. Prefacja o świętych pasterzach - nr 73.</p>									

LITURGIA GODZIN

Liturgia godzin (breviarz) to codzienna modlitwa Ludu Bożego, obowiązkowa dla osób duchownych i konsekrowanych. Jest to głównie modlitwa psalmami. Breviarz jest podzielony na cztery tomy.

Zagadnienia dodatkowe:

Pontyfikał – zawiera modlitwy i przepisy dotyczące sakramentów sprawowanych przez biskupa (np. obrzędy bierzmowania, święceń, konsekracji kościoła).

Ceremoniał - księga zawierająca opis przebiegu ceremonii liturgicznych. Nie jest to księga przeznaczona ściśle do użytku liturgicznego, ale ma za zadanie pomóc w przygotowaniu ceremonii liturgicznej.

Literatura dodatkowa:

1. <http://www.ministranci.archidiecezja.katowice.pl/liturgia,ksiegi-liturgiczne>
2. <http://www.diecezja.radom.pl/home-mainmenu-1/czytelnia/110-fm/3039-t-26>